

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň Mgr. Daniely Zemanové a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci stěžovatelky **V. K.**, zastoupené Mgr. Dagmar Dřimalovou, advokátkou se sídlem v Praze 6, Muchova 9/223, za účasti **Magistrátu hl. m. Prahy, odboru sociální péče a zdravotnictví**, se sídlem v Praze 1, Mariánské nám. 2, v řízení o kasační stížnosti stěžovatelky proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. 2. 2007, č. j. 1 Cad 74/2006 – 56, vedeném u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 6 Ads 129/2007, o návrhu na vyloučení soudců Nejvyššího správního soudu z projednávání a rozhodování této věci,

t a k t o :

Soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Milada Tomková, JUDr. Bohuslav Hnízdlil a JUDr. Brigita Chrástilová **n e j s o u v y l o u č e n í** z projednávání a rozhodování věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 6 Ads 129/2007.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze usnesením ze dne 20. 2. 2007, č. j. 1 Cad 74/2006 – 56, zamítl návrh žalobkyně ze dne 28. 11. 2006 na ustanovení zástupce.

Proti tomuto usnesení podala stěžovatelka včas kasační stížnost, která byla předložena k projednání Nejvyššímu správnímu soudu Městským soudem v Praze dne 27. 9. 2007 a které byla přidělena spisová značka 6 Ads 129/2007. Nejvyšší správní soud přípisem ze dne 9. 10. 2007 (doručen stěžovateli prostřednictvím zástupkyně dne 12. 10. 2007) poučil účastníky řízení o složení senátu, který bude ve věci rozhodovat, včetně případných zástupců, a dále o jejich právu vznést námitku podjatosti ve lhůtě jednoho týdne od tohoto vyrozumění.

Na uvedené poučení reagovala stěžovatelka podáním ze dne 19. 10. 2007, ve kterém uvedla, že uplatňuje námitku podjatosti senátu, který má rozhodovat ve složení JUDr. Milada Tomková, JUDr. Bohuslav Hnízdlil a JUDr. Brigita Chrástilová ve věci sp. zn. 6 Ads 129/2007. Tuto námitku stěžovatelka odůvodnila tím, že senát, vůči němuž vznáší námitku podjatosti, rozhodoval v jejím případě o rozhodnutí o ustanovení zástupce již jednou, a to ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 6 Ads 84/2006 tak, že uvedenou kasační stížnost zamítl. Podle stěžovatelky je tedy zřejmé, že by se v nové věci vedené pod sp. zn. 6 Ads 129/2007 v případě senátu, který má rozhodovat ve stejném složení, nejednalo o nezávislé a nestranné projednání věci v souladu se zákony platnými v České republice, ale tento senát by dle stěžovatelky s velkou pravděpodobností pouze „opsal“ rozsudek č. j. 6 Ads 84/2006 – 80, vydaný v rozporu se zákonem, zejména pak s Listinou

základních práv a svobod. Podjatost 6. senátu Nejvyššího správního soudu lze podle stěžovatelky dovodit i ze skutečnosti, že oznámení o složení senátu, který má ve věci rozhodovat, zaslal soud pouze právní zástupkyni bez toho, aby informoval o složení senátu současně i účastníci řízení, a stanovil velmi krátkou propadnou lhůtu k vyjádření případné podjatosti členů senátu. Stěžovatelka proto navrhuje vyloučení 6. senátu jako celku z rozhodování ve věci 6 Ads 129/2007.

K námitce podjatosti se vyjádřili stěžovatelkou uvedení soudci 6. senátu, tj. JUDr. Milada Tomková, JUDr. Bohuslav Hnízdl a JUDr. Brigita Chrástilová. Shodně uvedli, že nemají žádný vztah k věci samé ani k jejím účastníkům, který by mohl ovlivnit rozhodnutí v této věci. Dodali, že námitky jsou odůvodňovány rozhodnutím tohoto senátu v jiné právní věci stěžovatelky.

Podle § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Podle § 8 odst. 3 téhož zákona soudce, který zjistí důvod své podjatosti, oznámí takovou skutečnost předsedovi soudu a v řízení zatím může provést jen takové úkony, které nesnesou odkladu. Předseda soudu na jeho místo určí podle rozvrhu práce jiného soudce nebo jiný senát. Má-li předseda soudu za to, že není dán důvod podjatosti soudce, nebo týká-li se věc předsedy soudu, rozhodne o vyloučení Nejvyšší správní soud usnesením, a jde-li o soudce Nejvyššího správního soudu, jiný jeho senát. V dané věci byl rozhodnutím o námitce podjatosti pověřen v souladu s rozvrhem práce Nejvyššího správního soudu na rok 2007 devátý senát tohoto soudu.

Stěžovatelka důvod podjatosti jmenovaných soudců shledává v závěru, ke kterému dospěl tento senát v jiné, dle jejího názoru obdobné, věci. Domnívá se proto, že v jejím případě bude rozhodnuto v důsledku již vysloveného právního názoru předem známým způsobem, přičemž tento předpoklad stejného posouzení považuje za nepřipustný. S tímto názorem však nelze souhlasit.

V § 8 odst. 1, větě poslední, s. ř. s. je výslovně uvedeno, že důvodem vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Důvodem pro vyloučení soudce pak nemůže být ani subjektivní nespokojenost s rozhodnutím v jiné věci, na němž se tento soudce podílel. Předvídatelnost rozhodnutí v případě skutkově a právně obdobných věcí není negativním, nýbrž žádoucím jevem. Ustanovení § 79 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., zákona o soudech a soudcích, ukládá soudci vykládat zákon podle svého nejlepšího vědomí a svědomí a rozhodovat v přiměřených lhůtách bez průtahů, nestranně a spravedlivě a na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem. Povinností Nejvyššího správního soudu v řízení o kasační stížnosti je tedy seznámit se se všemi okolnostmi případu a správně aplikovat zákon. Je tedy logické, že v případě obdobných skutkových a právních okolností by měl být zákon vyložen stejně. Příklad, kdy by senát Nejvyššího správního soudu zaujal odlišný právní názor oproti již vyslovenému, zákon připouští, ale stanoví pro něj v § 17 a § 18 s. ř. s. povinný postup. Z uvedeného je zřejmé, že předpoklad rozhodnutí senátu Nejvyššího

správního soudu v souladu s již dříve vysloveným právním názorem nemůže být bez dalšího výrazem podjatosti soudců senátu.

Vzhledem k tomu, že stěžovatelka se odvolávala i na Listinu základních práv a svobod, je nutno uvést, že součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezájatost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky). Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich zástupcům), o nichž je schopen relativně přesně referovat toliko soudce sám. Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěží našla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat širše, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezájatý vztah. Vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci má být založeno nikoliv na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (shodně nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 370/04).

Důvod uplatňovaný stěžovatelkou, tj. vyloučení soudců z projednávání a rozhodování této věci pro jejich rozhodování v jiné věcně totožné věci, tedy není důvodem způsobilým vyvolat pochybnosti o nepodjatosti soudců, kteří v dané věci mají rozhodovat. Stěžovatelka současně žádné jiné důvody podle § 8 odst. 1 s. ř. s. neuvedla a jmenovaným soudcům ani nejsou známy. Vzhledem k tomu, že sami tito soudci se necítí být z projednávání a rozhodnutí věci vyloučení a tato skutečnost nevyplývá ani ze soudního spisu, neshledal devátý senát Nejvyššího správního soudu návrh stěžovatelky na vyloučení soudců z projednávání a rozhodování této věci důvodným. Se zřetelem k výše uvedenému proto Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že výše jmenovaní soudci 6. senátu nejsou z projednávání a rozhodování věci, vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 6 Ads 129/2007, vyloučení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. listopadu 2007

JUDr. Radan Malík
předseda senátu